Herrfahrdtova práce pěkně dokumentuje, že není úkolem právní vědy omeziti se na pouhé poznání positivního práva, nýbrž, že právní věda může a má přispěti také vydatně k tvorbě nového práva. —žil.

ThDr. PhDr. JUDr Joseph Lammeyer: Die juristischen Personen der katholischen Kirche, historisch und dogmatisch gewürdigt auf Grund des neuen kirchlichen und staatlichen Rechts. Paderborn, 1929. 8°. Stran 240. — Docent university v Kolíně n. R. podává v této knize rozbor právnických osob katolické církve, přihlížeje k jejich historickému vývoji, nynější úpravě pokodexové i poměru k státnímu právu říše německé. Jako právnické osoby zná jen spolky (korporace) a základiny (nadace). Další obvyklou skupinu »ústavů« neuznává, protože tyto prý jsou obsaženy v základinách a pojem základiny a ústavu je všeobecně synonymem. Poněvadž však církev pokládá sebe samu za ústav, jak L. v dogmatické části knihy je nucen přiznati, pomáhá si k podepření svého názoru tvrzením, že církev pro svůj mnohostranný vývin nedá se stěsnati do některé skupiny právnických osob, aniž by tím nebylo dosaženo nesprávnosti. Praví tedy, že církev je »právnickou osobou sui generis«.

Historická část knihy probírá jednotlivé instituty církevní v běhu dějin, vytyčujíc všechny důležitější akty vlastní i státní správy, pokud měly vliv hlavně na majetkové poměry církve, všímá si formulace právnické osoby církevní od původního jmění kostelů až po nabytí samostatné právní osobnosti, probírá střety se starými germánskými právy a jich vlivy co do vlastnických kostelů a zjišťuje postavení právnických osob církve dle kanonického práva.

V dogmatické části je pojednáváno o právnických osobách církevních se stanoviska platného práva církevního, jež zná právnické osoby božského a církevního práva, řádové a světské, kolegiální a nekolegiální. Autor tvrdí, že právnické osoby církevní nejsou v Kodexu taxativně vypočteny, jen jako vzor jsou uvedeny některé a vyvozuje z toho, že lze tvořiti právnické osoby církevní nových, dnes ještě neužívaných typů. Zajímavým je i jeho tvrzení, že ke vzniku právnické osoby je třeba nejméně tří osob — fysických neb právnických, ač Kodex tohoto ustanovení nezná, mluvě jen o osobách fysických. Při líčení poměru ke státnímu právu (občanskému) omezuje se autor jen na právo německé a to jak bývalých jednotlivých států a státečků, tak i dnešní říše a dílčích států. Jako zvláštnost uvádí, že říšská ústava republikánská z r. 1919 rozlišuje mezi »religiöse Vereine und Gesellschaften« a mezi »Religionsgesellschaften«, z nichž první značí sdružení lidí rozličného vyznání i bez vyznání, druhé pak církve v běžném pojetí, ale toto rozlišování není tak novým svou zásadou, jako spíše rozdílným pojmenováním. B. Černý.

JUC. Josef Hobzek: Majestas Carolina a římské právo. (Práce ze semináře českého práva na Karlově universitě v Praze č. 16. V Praze, 1931.) — Thema seminární práce, jež si autor zvolil — maje vzorem práce Boháčkovy, zejména Římské právní prvky v právní knize Brněnského písaře Jana (Práce č. 9) — znělo původně: Recepce římského práva v M. C. Avšak během studia vyplývalo stále jasněji, že ustanovení římskoprávních v M. C. téměř není, takže výsledek práce vyzněl negativně. Proti dosavadnímu tradovanému názoru, že M. C. přejímá právo římské, dochází Hobzek k výsledku, že obsahově není z kompilace Justiniánské do M. C. převzato ničeho; reminiscence slovní a stylistické, jež se zde vyskytují, nedostaly se do chystaného zákoníka Karlova přímo, nýbrž mají svůj původ v současné literatuře právnické. — Práce ta je malou, ale instruktivní ukázkou, jak mnoho zbývá ještě opraviti nebo doplniti na poli právní historie; dává tušiti, že ani o mnohých ostatních pramenech není v pojednáních dosavadních vyřčeno slovo poslední. Veselý.

Zodpovědný redaktor Dr. Karel Novák. — Tiskl B. Stýblo v Praze, Václavské nám. 32